

Handlingsplan för Digital Målbild Alingsås kommun - öppen och smart 2023-2025

Typ av styrdokument: Handlingsplan
Beslutande instans: Kommunstyrelsen
Datum för beslut: 2023-02-06, § 27
Diarienummer: 2023.060 KS

Gäller för: Kommunövergripande
Giltighetstid: 2024-02-29
Revideras senast: 2024-02-29
Dokumentansvarig: Digitaliseringsansvarig

Innehåll

1.	Inledning	4
2.	Öka den digitala förmågan	4
3.	Servicefunktion – en väg in	5
4.	En väg in – smarta e-tjänster	5
5.	En väg in – kommuninvånarportal	5
6.	Smart stad och landsbygd	6
7.	Digitalt först	7
8.	Digitalisering inom omsorg	8
9.	Informationssäkerhet	9
10.	Geodata och öppna data	11
11.	Demokrati – Kultur.....	12
12.	Skolväsendets digitalisering	13

1. Inledning

Digitalisering innebär förändrat arbetssätt genom att dra nytta av digital teknik kombinerad med organisatoriska förändringar och nya kompetenser. Digitalisering är inget självändamål utan syftar till att skapa nyttor för invånare, företagare och besökare.

Digitaliseringsarbetet handlar om metoder och riktning där tempo och hastighet måste vara hållbart över tid. Begrep som verksamhetsutveckling och innovation ska inte ses som enstaka irrbloss utan vara en del i en helhet där olika initiativ kan länkas till varandra. Handlingsplanen konkretiserar kommunfullmäktiges ”Digital målbild för Alingsås kommun - öppen och smart”. Planen tillför ett helhetsperspektiv och systematik i elva punkter som omfattar avgränsade verksamhetsområden, gemensamma förvaltningsövergripande processer och nationella utvecklingsområden inom digitaliseringen. Planen gäller för åren 2023 – 2025 och följs årligen upp och revideras.

Detta är den fjärde handlingsplanen som är kopplad till den digitala målbilden. De tidigare genomförda handlingsplanerna har gett erfarenheter och kunskaper som återspeglas i denna plan. Förankring, dialog och samsyn är framgångsfaktorer för ett lyckat genomförande.

2. Öka den digitala förmågan

Medarbetarnas delaktighet och inflytande över förändringsprocessen krävs för att skapa digitala lösningar som fungerar i praktiken och över tid. Ledningen har ett ansvar för beslut och ramar. Digitalisering kommer dock inte nå framgång med enbart ett uppifrån- och nedperspektiv. Digitalisering bör ses ett lagspel där alla roller och positioner måste vara delaktiga och involverade.

Organisationens digitala förmåga och mognad ökas genom kompetensutveckling för samtliga medarbetare men också riktade insatser för chefer och ledare. Genom att bygga en kultur som vågar testa och pröva nya lösningar ökar också hela organisationen sin kunskap och förmåga.

Kunskap om digitalisering ska bygga på empiriskt anslag och förmågan till kritiskt tänkande. Att diskutera syfte, mål och nyttor med digitalisering ska vara en del av Alingsås kommuns kultur.

En nätbaserad utbildningsplattform (e-lärande) är etablerad. Vilket skapar förutsättningar för digitala utbildningar i nytt kortare format med interaktivitet (mikro- och nanoutbildning) som kan anpassas till verksamhetens förutsättningar i större omfattning än traditionella kurser. Idag genomförs denna typ av utbildningar regelbundet i flera verksamheter.

Alla nämnder har informerats om informationssäkerhet under 2022.

3. Servicefunktion – en väg in

En servicefunktion är en kommungemensam bemannad servicepunkt som kan inkludera de som inte har tillgång till eller har svårt att använda digitala tjänster och internet.

Servicefunktionen ska vara tillgänglig via många kontaktvägar som e-tjänster, chat, telefoni, besök och e-post. Funktionen ökar tillgängligheten till kommunal service. De årliga servicemätningarna (KKIK) visar att det ofta kan vara relativt svårt att nå den kommunala organisationen trots att kommunväxel har en dokumenterat hög svarsfrekvens. Erfarenheterna från andra kommuner visar att en samlad servicefunktion har potential att ge svar 80% eller fler av de vanligaste frågorna som ställs. Här skapas möjlighet att öka den kommunala servicen ytterligare.

Vid projekteringen för det förvaltningsgemensamma Kabomhuset bör en sådan gemensam servicefunktion ses som ett naturligt steg. En servicefunktion har också en viktig roll i det digitala utvecklingsarbetet genom att samla kunskap kring vad som efterfrågas av kommuninvånare och företagare.

4. En väg in – smarta e-tjänster

Alingsås kommun har lång erfarenhet av e-tjänster och har etablerat en mängd så kallade enkla e-tjänster och på senare år även mer smarta e-tjänster där data kan flöda mellan system. Enkla e-tjänster skapar nytta genom kvalitetssäkring av uppgifter men kräver en del manuellt arbete av kommunens personal. Att kunna jobba smartare är ett viktigt mål och om det ska lyckas krävs fler integrationer och mer automatisering. Mer om det under punkten Digitalt först.

Alingsås kommun ska även, som ett komplement till egna e-tjänster, ha som inriktning att ansluta sig till nationella digitala posttjänster som är kopplade till *Mina meddelanden* vilket beräknas kunna ske under första halvåret 2023. Även en anslutning till den nationella tjänsten *Verksam* som vänder sig till de som vill starta eller driver företag bör etableras. Alingsås kommun kommer att ansluta sig till *Single Digital Gateway* (SDG) som syftar till att göra det enklare för privatpersoner och företag att få tillgång till relevant information och kunna utföra tjänster digitalt hos offentliga aktörer inom hela EU.

5. En väg in – kommuninvånarportal

Syftar till ett samlat grepp kring alla relationer kommuninvånaren har med kommunen. Med digitala tjänster kan ökad servicenivå skapas för kommuninvånare och företag. Oavsett kommunens interna struktur - organisatoriskt eller systemtekniskt - bör kommuninvånare

och företagare på ett enkelt sätt kunna utföra och följa sina pågående ärenden på ett samlat sätt. Det kan realiserars genom en portal - en väg in för digitala tjänster.

Alingsås kommun har tidigare lyckats med portalen "Arena för lärande" som är ett uppskattat informationsnav bland elever, lärare och vårdnadshavare. Kommunens nya intranät lanserat 2022 och byggd på öppen källkod har skapat ytterligare förutsättningar. Ett grundläggande utvecklingsarbete pågår som bygger på dessa satsningar i kombination med utveckling av informationsarkitekturen. Även andra kommuner utforskar området och förbereder satsningar där en del kommuner beskriver det som ett "inloggat läge" för invånare och företagare på kommunens hemsida.

6. Smart stad och landsbygd

Arbetet med smart stad pågår genom ett projekt mellan Alingsås kommun och de kommunala bolagen. Begreppet smart stad är inte geografiskt begränsat till tätorten utan handlar om att skapa ett mer hållbart samhälle och bättre livsmiljöer genom att använda smarta sensorer, digital teknik för att skapa samhällsviktiga digitala tjänster. Arbetet med den smarta staden består i närtid framförallt om att bygga kunskaper, pröva lösningar, lära av andra och skapa en gemensam syn i hela kommunkoncernen. Ännu bedöms området vara i en tidig utvecklingsfas.

Trådlös infrastruktur, främst LoRaWAN och 4G-Narrowband krävs för att förverkliga den smarta staden. Till denna infrastruktur kopplas olika typer av sensorer vilka kan förses med extremt lång batterilivslängd, upp till 10 år eller mer. Även avpersonifierad data från teleoperatörerna om allmänhetens trafikflöden kan kopplas till den smarta staden. Under 2022 anskaffades en sådan tjänst från Telia.

Alingsås Energi har byggt upp ett trådlöst nätverk (LoRaWAN) som täcker tätorten Alingsås där det varit möjligt att testa olika typer av smarta sensorer. Målet har varit att utvärdera funktion, ekonomi, drifttillgänglighet. Via kommunens avtal med Telia finns också tillgång till 4G-nätet.

Fullskaletester har gjorts mätning av vattennivåer/vattenflöden, sensorer på p-platser avsedda för rörelsehindrade bilister, snöstation som mäter snödjup/daggpunkt. Testerna med badtemperaturer har löpt så väl ut att under de senaste åren har allmänheten under badsäsongen kunnat följa dessa via kommunens hemsida. Över landet pågår det liknande projekt och Alingsås kommun söker samverkan för att gå från test- och pilotfasen till mer storskalig nytta. Den smarta staden skapar mängder av data som kan bearbetas, bland annat med hjälp av Artificiell intelligens (AI), för att skapa nytta. Dock är det även viktigt att göra detta IT- och informationssäkert och utifrån tillämplig lagstiftning. Hand i hand med smart stad går stegen mot smartare samhällsbyggnadsprocess som handlar om att stödja, förenkla och effektivisera bygglov och övrig hantering genom att digitalisera processen. Tillgången till data, ett område som beskrivs under rubriken Geodata och öppna data nedan, är grundläggande för att lyckas. Om några kan det bli aktuellt att bygga en digital tvilling, en

3-dimensionell digital kopia av den visuella verkligheten, som utgör en grund för att samhällsplanering kan göras på ett smartare och effektivare sätt.

Den planerade nedmonteringen av 2G- och 3G-näten som annonserats till 2025 måste bevakas. Risker är kopplade till att Alingsås kommun har idag tusentals enheter uppkopplade i denna infrastruktur.

Smart stad kan hjälpa att förverkliga Agenda2030. De sensorer som kommer att användas är mycket energieffektiva. Antalet digitala enheter har generellt sett ökat men under 2022 påbörjade IT-avdelningen en minskning av klimatavtrycket genom att besluta om förlänga livslängden för persondatorer till 5 år eller mer.

7. Digitalt först

Digitalt måste vara förstahandsalternativet för att säkerställa en obruten digital kedja över hela informationens livscykel vilket kan sammanfattas i begreppet långsiktig informationsförvaltning. Från skapande, remiss, antagande, eventuell revidering och till sist arkivering eller gallring. Digitala underskrifter har införts för kommunala nämndprotokoll, samverkansprotokoll och för avtal som tecknas i samband med kommunal upphandling. I e-tjänsterna görs ansökningar som är kopplade till godkännande eller underskrift med e-legitimation. Arbetet med att ta helhetsgrepp för digitala underskrifter fortsätter. Området är fortfarande i utveckling och särskilt viktigt att lyfta fram kraven på bevarandeformat för att kunna läsa information i framtiden. Alingsås är med i föreningen Sambruk och driver nätverksbaserad samverkan med andra kommuner och i dialog med DIGG, Inera och marknadens aktörer

Bevarandet av digitala artefakter i e-arkiv är också en viktig länk för en fungerande digital kedja. Det är ett samlingsbegrepp för det digitala slutarkivet som arkivmyndigheten ansvarar för och det digitala mellanarkiv där verksamheten ansvarar. En förstudie kring e-arkiv genomfördes under 2022 vilket resulterade i ett pågående arbete med upphandling/anskaffning av en e-arkivlösning. Kompetenser kring långsiktig digital informationsförvaltning behövs byggas upp när analog och pappersbaserad informationsförvaltning inte återspeglar dagens realiteter.

Den digitala arbetsmiljön är minst lika viktig som det som den fysiska arbetsmiljön. Systemen behöver vara enkla och smidiga att använda. Information matas in en gång – dubbelarbete bör undvikas. Det görs genom att använda återbruka data som redan finns i våra system och i nationella system. Det kan uppnås med en gemensam informationsarkitektur som bygger på öppna standarder för informationsutbyte. Framgångsrik digitalisering handlar om att stimulera digitala flöden och skapa smarta processer. Genom att använda öppen källkod möjliggörs flexibel, dynamisk och agil verksamhetsutveckling och en ökad påverkansförmåga av utvecklingsarbetet.

Erfarenheterna av de pilotprojekt som genomförts inom personal- och ekonomiadministration samt inom försörjningsstöd visar att det krävs stora volymer av ärenden för det ska vara lönsamt med robotbaserad processautomation (RPA). Därför är det relativt få områden där RPA kommer att vara förstahandsalternativ. Viljan att satsa på RPA bygger på en önskan effektivisera flöden och korta handläggningstider. Det hade varit önskvärt att leverantörer bygger in automatisering i befintliga verksamhetssystem och möjliggör ett standardiserat informationsutbyte. Utöver RPA kan fler tekniska lösningar lägga grund för automatisering. Kravställning på att verksamhetssystemen ska ha standardiserade och öppna gränssnitt (API) för kunna hämta och lämna data är högaktuell och kan kopplad till ett integrationsnav möjliggöra liknande automatiska eller semi-automatiska dataflöden.

Utvecklingen kring AI är en viktig framtidsfråga att bevaka och skapa kunskap kring men körbara system bedöms fortfarande ligga längre fram i tiden. Tillgång till data som lagras i kommunens olika verksamhetssystem samt annan offentliga data krävs för att möjliggöra datadriva beslut och nyttjande av AI. Här kan förhoppningsvis utvecklingen kring öppna data hjälpa till. Se punkten Geodata och öppna data.

Det pågående projektet med att ta fram en lättanvänd beställnings- och fakturaportal kommer att effektivisera den administrativa processen. Beräknas vara klart under 2023.

Med krav på mer digitalisering ökar önskemålen om att anskaffa ytterligare system. Vid nyanskaffning ska först verksamhetsbehovet analyseras och huruvida det är möjligt att använda eller modifiera befintliga lösningar. Likväl som att se till möjligheterna att konsolidera i samband med införande av nya system. Förvaltningen av IT-system kräver en viss mängd resurser vilket behöver tas i beaktande. Nyttokalkyler som värderar direkta och indirekta nyttor ska användas och möjligheten till effekthemtagning ska alltid belysas. En samlad bild över kostnader för floran av kommunala verksamhetssystem behöver skapas och hållas uppdaterad. Över tid behöver de verksamhetssystem som finns konkurrensutsättas för att stimulera att leverantörerna utvecklar moderna lösningar men också för att uppfylla LOU.

8. Digitalisering inom omsorg

Digitaliseringen ska stödja och utveckla en väl fungerade vårdkedja mellan olika huvudmän men även processer som inte löper över huvudmannagränser. Det är viktig med en fortsatt utveckling av infrastruktur som bredband och mobila tjänster för att klara uppdraget att leverera digitalt stöd för vård i hemmet. Verksamhetens långa erfarenhet av att utveckla IT-stöd och arbeta med digitalisering är utgångspunkten i utvecklingsarbetet.

Inom omsorgen arbetar man utifrån behovet av att förbereda sig för den demografiska utmaningen med att utreda, pröva och implementera olika välfärdstjänster. Beroendet av andra aktörer i vårdkedjan påverkar. En anslutning till regionens vårdinformationssystem Millennium, som omfattar vårdplanering för omsorg, socialtjänst och elevhälsa, får bedömas som fortsatt osäker då projektet dras med betydande förseningar. För Alingsås del har den

ursprungliga tidplanen med införande våren 2022 ändrats till ett planerat införande under 2026. Inom vård- och omsorgsförvaltningen kommer nytt journalsystem för vård och omsorg att införas under 2023 samt byte av larm- och välfärdsteknisk plattform. Båda systemen innebär utmaningar för hela vård- och omsorgsverksamheten gällande förändrade arbetssätt och processer. Implementeringen och plattformsbudet innebär också en ökad användning av mobila verktyg samt genererar ett behov av förbättrade säkerhetslösningar, framför allt avseende metoder för åtkomst till person- och hälsodata över internet. Ett välfungerande och stabilt mobilnät är en förutsättning för att till fullo kunna dra nytta av de nya digitala funktionerna.

9. Informationssäkerhet

Stort fokus under 2022 har varit att få till ett systematiskt arbetssätt med informationssäkerhet vilket har införts. Detta är en förutsättning för att fullmäktiges långsiktiga målsättningar ska uppnås. Det som behöver ske härnäst är att dessa metoder och arbetssätt ska genomföras med regelbundenhet och bli en naturlig del av kommunens arbete. Planeringen sträcker sig över flera år för att höja kommunens arbete med informationssäkerhet.

Det har sedan 2018 kommit flera nya lagar - EU:s dataskyddsförordning (GDPR), NIS-direktivet och säkerhetsskyddslagen - som ställer krav på kommunens hantering av data. Även befintlig lagstiftning som OSL, SOL, PDL etc har stark påverkan inom detta område. Under senhösten 2022 fastställde EU-kommissionen NIS 2-direktivet, det nu gällande direktivet bedöms inte ha önskade effekter utan nivån behöver höjas ytterligare. Den nya lagstiftningen kommer träffa fler kommunala verksamheter och därtill ställa hårdare krav på bland annat incidentrapportering, ledningens styrning, striktare tillsynsåtgärder, sanktionsmöjligheter vid bristande efterlevnad m.m. NIS 2-direktivet väntas bli svensk lagstiftning under senare delen av 2024. Under 2023 kommer centrala funktioner inom informationssäkerhet följa utvecklingen med NIS-direktivet noggrant och föreslå relevanta åtgärder för att säkerställa regelefterlevnad.

Att genomföra riskanalyser med systematik och återkommande över tid är en viktig del i ett systematiskt informationssäkerhetsarbete. Genom metoden riskanalys identifieras och bedöms risker och sårbarheter som kan leda till negativa konsekvenser för verksamheten. Därtill ingår framtagande av säkerhetsåtgärder. Utkomsten av riskanalysen är att hot och risker har bedömts tillsammans med framtagande av säkerhetsåtgärder för att minska/förhindra verkan om hotet inträffar. Arbetet kommer vara årligen återkommande och riskanalyserna kommer utvecklas och bli mer heltäckande över tid. Kommunens arbete med riskhantering behöver fortsatt utvecklas för att uppnå önskade effekter.

Vid anskaffning av IT-system eller IT-tjänster behöver kunskap finnas om vilka dokumenterade bedömningar som lagstiftningen kräver. Verksamheten är enligt modellen för systematiskt informationsarbete informationsägare och har ett ansvar att säkerställa att tjänsterna hanterar information i enlighet med lagstiftningen.

Molntjänster kan ses som komplext genom att databehandling kan utföras hos olika leverantörer och underleverantörer och ofta globalt under annan/andra stats/staters lagstiftning. Alingsås kommun följer löpande utvecklingen kring molntjänster, såväl de globala tjänsterna som de som svenska och europiska aktörer erbjuder. Molntjänster erbjuder nya möjligheter men Alingsås kommun måste alltid bedöma om data behandlas enligt lagstiftningens krav och även säkerställa digital suveränitet och förmåga till resiliens. Att kommunens verksamhet kan säkerställas i tider av oro i omvärlden och möjliga störningar i infrastrukturen.

EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna ligger till grund för dataskyddsförordningen GDPR. EU-domstolens domslut i SchremsII-målet 2020 har ytterligare klargjort förordningens krav om personuppgiftsbehandling görs hos tjänsteföretag som har sin juridiska hemvist utanför EU, i så kallat tredje land och där det är svårt eller omöjligt att säkerställa individens skydd. Den personuppgiftsansvarige måste bedöma huruvida skyddsnivån för personuppgifter i tjänsten är adekvat i förhållande till tredje lands lagar och underrättelseinhämtning. EU-domstolen fann att skyddet i USA inte motsvarade det som finns inom EU. Många stora IT-tjänsteleverantörer är amerikanska och det finns risk att amerikansk lag kan komma i konflikt med svensk lag och att amerikanska myndigheter kan på legala vägar ta del av kommunens data, i vissa lägen utan kommunens vetskap. Företag med hemvist i Kina och Indien är också problematiska bland annat utifrån dessa länderna saknar adekvat lagstiftning för att skydda personuppgifter. I dagsläget bedömer Alingsås kommun det ej som lagligt att information som omfattas av sekretess delas i molntjänster/drifftjänster som inte lyder under svensk lag. Även uppgifter som inte omfattas av strikt sekretess kan vara olagliga eller mindre lämpliga överföra till molntjänster och tredje land.

När det gäller krav som GDPR ställer på molntjänster vid tredjelandsöverföring har det praktiken visat sig vara svårt att ta fram de bedömningarna av personuppgiftsbehandlingen som krävs. Det får också ses som utomordentligt svårt att klargöra vilka personuppgifter som globala molnleverantörer behandlar för egen räkning och i vilka delar de är personuppgiftbiträden för kommunen. Utöver det så är tjänsterna är dynamiska till sin natur och villkoren ändras löpande. Stora kommuner med omfattande resurser har ännu inte lyckats genomföra dessa bedömningar och få dem granskade. Landets största kommun har efter ett samrådsförfarande med IMY tagit inriktningsbeslutet att inte införa molntjänsten Microsoft Teams och M365. I Alingsås kommun används Teams med vissa begränsningar. Under 2023 ska Alingsås kommun påbörja ett arbete med att finna alternativ till Teams genom att genomföra en test- och pilotinstallation med en eller flera av de lösningar som myndighetssamverkan eSam kartlagt och som finns tillgängliga på marknaden, som publik eller privat molntjänst. eSam har lagt ned ett omfattande arbete med finna säkra och lagliga plattformar som inte innebär tredjelandsöverföring. Alingsås kommun har under 2022 deltagit i eSam:s referensgrupp.

Videomöten med känsliga uppgifter kan i Alingsås kommun idag genomföras med Ineras tjänst för digitala sekretessmöten (Vidicue).

Ett införande av en elektronisk identitetslösning (e-ID) kopplad till kommunens organisationsstruktur möjliggör säkrare åtkomst för personal och förtroendevalda genom så

kallad två-faktors-inloggning. En lösning för e-ID kommer också kunna innehålla information som är av vikt för organisationen som roller och behörighetsnivåer. E-ID kommer också underlätta införandet av e-underskrifter. Rutiner för utfärdande av e-ID på lämplig tillitsnivå behöver tas fram. E-ID är en av flera metoder för att öka säkerheten och balansera hotbilden.

I övrig följer Alingsås kommun utfallet från EU-domstolen och vägledning från europeisk och svensk dataskyddmyndighet och andra relevanta myndigheter. Under 2022 har en ny amerikansk presidentorder inneburit att EU-kommissionen föreslagit ett beslut om adekvat skyddsnivå för dataöverföring till USA. Dock är en vänta att detta beslut kommer att utmanas i EU-domstolen, liksom det två tidigare mekanismerna Safe Harbour och Privacy Shield.

Ett nationellt initiativ för säker digital kommunikation mellan myndigheter (SDK) är klart, det också ersätta faxen i vårdsektorn. Under 2023 och framåt behöver olika myndigheter ansluta till den nya infrastrukturen. Målet är att ansluta Alingsås kommun under 2023 eller börja av 2024. Nyttan med SDK kommer att växa succesivt i takt med anslutningarna.

10. Geodata och öppna data

Geografisk information, så kallad geodata, ligger till stor grund för planering, drift och utveckling av kommunen och har spelat en avgörande roll för kommunens utveckling. Geodata är mer och mer en naturlig del i vårt dagliga liv och i kommunens alla verksamheter. Detta innebär bland annat att relevanta geodata måste finnas tillgängliga, ajourhållna och dokumenterade för att politiker och tjänstemän skall kunna fatta välgrundade beslut, till förmån för en hållbar utveckling i Alingsås kommun. Redan idag är geodata samt dess slutprodukter verksamhetskritiska resurser och för flera förvaltningar ett nödvändigt redskap i det dagliga arbetet. I och med detta är geodata att ses som en strategisk resurs, för vilken det bör finnas en tydlig plan för hantering och utveckling.

Arbetet med geodata utförs idag på Samhällsbyggnadskontoret och GIS-enheten som under 2022 i ökad utsträckning kunnat sammanställa, bearbeta och analyserat verksamhetsdata med GIS-systemens datakraft. Det resulterar både i nyttor som kan presenteras i en karta men också nya datarelationer som integreras med verksamheten. Denna utveckling bör fortsätta men behöver styras genom att en Data- och Geodatastrategi.

En sådan strategi ska vara en utgångspunkt för att skapa samsyn och möjligheter till samverkan, inom kommunen och på nationell nivå gällande geodata. Gemensamma mål och riktning för arbetet med geodata pekas ut. En geostrategi bör bygga på fyra ben:

- Geodata är öppna
- Geodata är användbara

- Geodata är tillgängliga
- Samverkan är utvecklad

Generella frågor att lösa ut för kommunens datahantering är etablera gemensamma begrepp, benämningar och den nomenklatur som krävs för att hitta data och information. Med hjälp av metadata kan flera begrepp kopplas till samma information. Data behöver också klassificeras och behörighetsstyras utifrån informationssäkerhetkrav. Ett sådant strategiskt arbete har även koppling till informationsarkitektur. Tillgång till kvalitetssäkrad data kommer att vara en förutsättning för att nyttja innovativa tekniska trender som Digital Tvilling, Artificiell intelligens (AI) och datadrivna beslut.

Öppna data är information från offentliga organisationer tillgängliga för vem som helst att använda, återanvända och distribuera utan andra förbehåll än källangivelse och vidarelicensiering. I dagsläget uppfyller Alingsås kommun en basnivå av öppna data enligt EU:s PSI-direktiv. Dessutom har Alingsås kommun anslutit sig till VGR:s initiativ för öppna data som erbjuder en gemensam infrastruktur för kommunerna i regionen. Ännu har dock ingen data publicerats där.

Principen öppna data innebär också att kommunen kan konsumera och återanvända data annan offentlig data. Tillgången öppna data för intern användning kan ökas med fokus på att samordna, förenkla och förädla strukturerad data som idag bara finns lokalt i verksamhetssystem, något som bör klargöras mer i detalj i data- och geodatastrategin.

11. Demokrati – Kultur

Digitala lösningar kan öka transparensen och delaktigheten i den demokratiska processen. Men det faktum att många svenskar befinner sig i ett digitalt utanförskap måste adresseras. Här har biblioteket en viktig uppgift och även föreningslivet är en resurs som bör involveras i detta arbete. Alingsås kommun bör delta i aktiviteter som syftar till att skapa digital delaktighet som Digidel och All Digital Week.

Att skapa tillgänglighet är en viktig aspekt i allt digitaliseringsarbete. Utformning av hemsidor och e-tjänster ska följa EU:s tillgänglighetsdirektiv. Människor ur alla delar av samhället ska kunna ta del av digitaliseringens möjligheter.

Andra IT-lösningar, som e-voteringsystem och e-förslagsystem, kan ses som möjligheter till ökad transparens och ökad lokaldemokrati. Om sådana system ska implementeras behöver det hanteras i särskilda ärenden utanför handlingsplanen.

12. Skolväsendets digitalisering

De möjligheter som digitaliseringen innebär är en central del i utvecklingen av undervisning och lärande. Digitaliseringen är en viktig faktor för att på varierande sätt stötta, individualisera och utveckla lärandet för alla barn och elever.

Alla i skolväsendet ska arbeta för att barn och elever ska få adekvat digital kompetens. För barn och elever innebär det att utveckla en förståelse för hur digitalisering påverkar individ och samhälle, men samtidigt också utveckla ett kritiskt ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik. Pedagoger ska på samma sätt ha adekvat digital och didaktisk kompetens att medvetet välja och använda ändamålsenliga digitala verktyg som en integrerad del i lärandet.

Adekvat digital kompetens kommer att vara föränderlig redan över den tid målbilden sträcker sig, då den digitala utvecklingen sker i allt snabbare takt. Därför behöver alla som arbetar i skolväsendet kontinuerligt lära och lära om, kring digitaliseringens befintliga och kommande möjligheter och risker. I hela organisationen ska finnas utrymme för sådan kompetensutveckling.

Digitaliseringen fortsätter genom arbete för likvärdig tillgång till verktyg, läromedel och lärresurser, samt utvecklande av digitala prov och uppgifter. Teknisk-pedagogisk support ska fortsätta utvecklas bland annat genom tillgängliggörande av information och e-tjänster för självhjälp och effektiviserad support. Målet är att öka användning av aktuella digitala system och resurser och därmed också höja kompetens kring desamma.

Med anledning av förändrad lagstiftning och ökade säkerhetsrisker, behöver arbete kring dataskyddsfrågor med bäring på skolväsendets plattformar och resurser intensifieras.

Implementering av GR-gemensamt projekt kring Digital licenshantering av digitala läromedel ska påbörjas (EGIL). Skolportalen Arena för lärande är en möjliggörare vid snabba förändringar och omställningar inom skolväsendet. Arena för lärande ska fortsätta utvecklas genom teknisk förnyelse för att stödja befintliga och framtida behov. Fortsatt införande av standarden SS12000 är ett strategiskt mål för ökad interoperabilitet mellan skolväsendets digitala verksamhetsprocesser.

Digitaliseringens potential ska vidare även tillvaratas för att ytterligare stärka det systematiska kvalitetsarbetet, exempelvis genom utökade möjligheter till datainformerad och datadriven skolutveckling.

	2023	2024	2025
1. Ökad den digitala förmågan	<ul style="list-style-type: none"> > Kompetensutveckling för medarbetare och ledare > e-lärande 	<ul style="list-style-type: none"> > Kompetensutveckling för medarbetare och ledare > e-lärande 	<ul style="list-style-type: none"> > Kompetensutveckling för medarbetare och ledare > e-lärande
2. En väg in – kommuninvånareportal	<ul style="list-style-type: none"> > Förstudie kommuninvånareportal 	<ul style="list-style-type: none"> > Projekt nytt kommuninvånareportal 	<ul style="list-style-type: none"> > Projekt kommuninvånareportal
3. En väg in - servicefunktion	<ul style="list-style-type: none"> > Förstudie servicefunktion kopplat till Kabomprojektet 	<ul style="list-style-type: none"> > Förstudie servicefunktion kopplat till Kabomprojektet 	<ul style="list-style-type: none"> > Projekt servicefunktion kopplat till Kabomprojektet
4. En väg in – smartare etjänster	<ul style="list-style-type: none"> > Ansluta till Digital Post -Mina meddelanden & Serverat/Verksam > Plattform för API-integrationer > Ansluta till Single Digital Gateway 	<ul style="list-style-type: none"> > API-integrationer > Ansluta till Single Digital Gateway 	<ul style="list-style-type: none"> > API-integrationer
5. Smart stad och samhällsbyggnad	<ul style="list-style-type: none"> > Projekt smart stad > Etablera en dataportal för geodata och öppna data > Ta fram data- och geodatastrategi 	<ul style="list-style-type: none"> > Utvärdera projekt smart stad > Förstudie Digital tvilling 	<ul style="list-style-type: none"> > Förstudie Digital tvilling
6. Digitalt först	<ul style="list-style-type: none"> > Projekt utökning av digitala signaturer > Projekt e-arkiv > Projekt automatisering: HR, ekonomi, försörjningsstöd > Projekt beställnings & fakturaportal > Utvärdera projekt automatisering > Projekt beställnings & fakturaportal 	<ul style="list-style-type: none"> > Projekt utökning av digitala signaturer, > Projekt e-arkiv > Projekt beställnings & fakturaportal > Informationsarkitektur > Ta fram metadata och riktlinjer för gemensamma begrepp > Utvärdera projekt beställnings & fakturaportal 	<ul style="list-style-type: none"> > Utvärdera projekt digitala signaturer, > Utvärdera projekt e-arkiv > Utvärdera projekt automatisering HR-och ekonomi-administration
7. Digitalisering inom omsorg	<ul style="list-style-type: none"> > Projekt automatisering försörjningsstöd > Bevaka Millennium > Driftstart nytt verksamhetssystem omsorg 	<ul style="list-style-type: none"> > Utvärdera projekt automatisering försörjningsstöd > Bevaka Millennium 	<ul style="list-style-type: none"> > Bevaka Millennium
8. Informations-säkerhet	<ul style="list-style-type: none"> > Genomföra handlingsplanen för informationssäkerhet > Införa e-ID & säker inloggning 	<ul style="list-style-type: none"> > Genomföra handlingsplanen för informationssäkerhet > Införa e-ID & säker inloggning > Ansluta till säker kommunikation SDK 	<ul style="list-style-type: none"> > Genomföra handlingsplanen för informationssäkerhet > Utvärdera projekt e-ID & säker inloggning

	<ul style="list-style-type: none"> > Ansluta till säker kommunikation SDK > Pilot digital samverksamverkan-plattform 	<ul style="list-style-type: none"> > Pilot digital samverksamverkan-plattform 	<ul style="list-style-type: none"> > Utvärdera projekt säker kommunikation > Införa digital samverksamverkan-plattform
9. Geodata och Öppna data	<ul style="list-style-type: none"> >Medverka i VGR:s plattform för öppna data >Skapa geodata >Ta fram Data- och Geodatastrategi 	<ul style="list-style-type: none"> >Medverka i VGR:s plattform för öppna data >Skapa geodata >Förstudie Digital tvilling 	<ul style="list-style-type: none"> >Medverka i VGR:s plattform för öppna data >Skapa Geodata >Förstudie Digital tvilling
10. Demokrati och Kultur	<ul style="list-style-type: none"> >Deltaga i Digidel 	<ul style="list-style-type: none"> >Deltaga i Digidel 	<ul style="list-style-type: none"> >Deltaga i Digidel
11. Skolans digitalisering	<ul style="list-style-type: none"> >Införande av ny Arena för lärande >Dataskydd skolväsendets plattformar >Standardisering SS12000 >Beställningstjänst digitala läromedel-EGIL >Kompetensutveckling personal >Utveckla användning av ändamålsenliga och säkra lärresurser >Teknisk/pedagogisk support 	<ul style="list-style-type: none"> >Dataskydd skolväsendets plattformar >Standardisering SS12000 >Utvärdering av projekt Arena för lärande >Beställningstjänst digitala läromedel-EGIL >Kompetensutveckling personal >Utveckla användning av ändamålsenliga och säkra lärresurser >Stärka datadriven skolutveckling >Utveckla teknisk/pedagogisk support 	<ul style="list-style-type: none"> >Dataskydd skolväsendets plattformar >Kompetensutveckling personal >Utveckla användning av ändamålsenliga och säkra lärresurser >Stärka datadriven skolutveckling >Utveckla teknisk/pedagogisk support